

Pædagogisk læreplan for Regnskoven 2024

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i Solrøds dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere, understøtte og ensarte rammen for arbejdet med den lokale pædagogiske læreplan i Solrød Kommune.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse ([Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)). Den styrkede pædagogiske læreplan er afsæt og grundlaget for jeres arbejde med den lokale læreplan.

Alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan er indarbejdet i skabelonen. Samtidig dækker skabelonen arbejdet med de rammer og prioriterede indsatser som Solrød Kommune har fastsat for dagtilbudsområdet, eksempelvis *Den gode overgang* og *Dannelsesstrategien*.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og i jeres pædagogiske praksis.

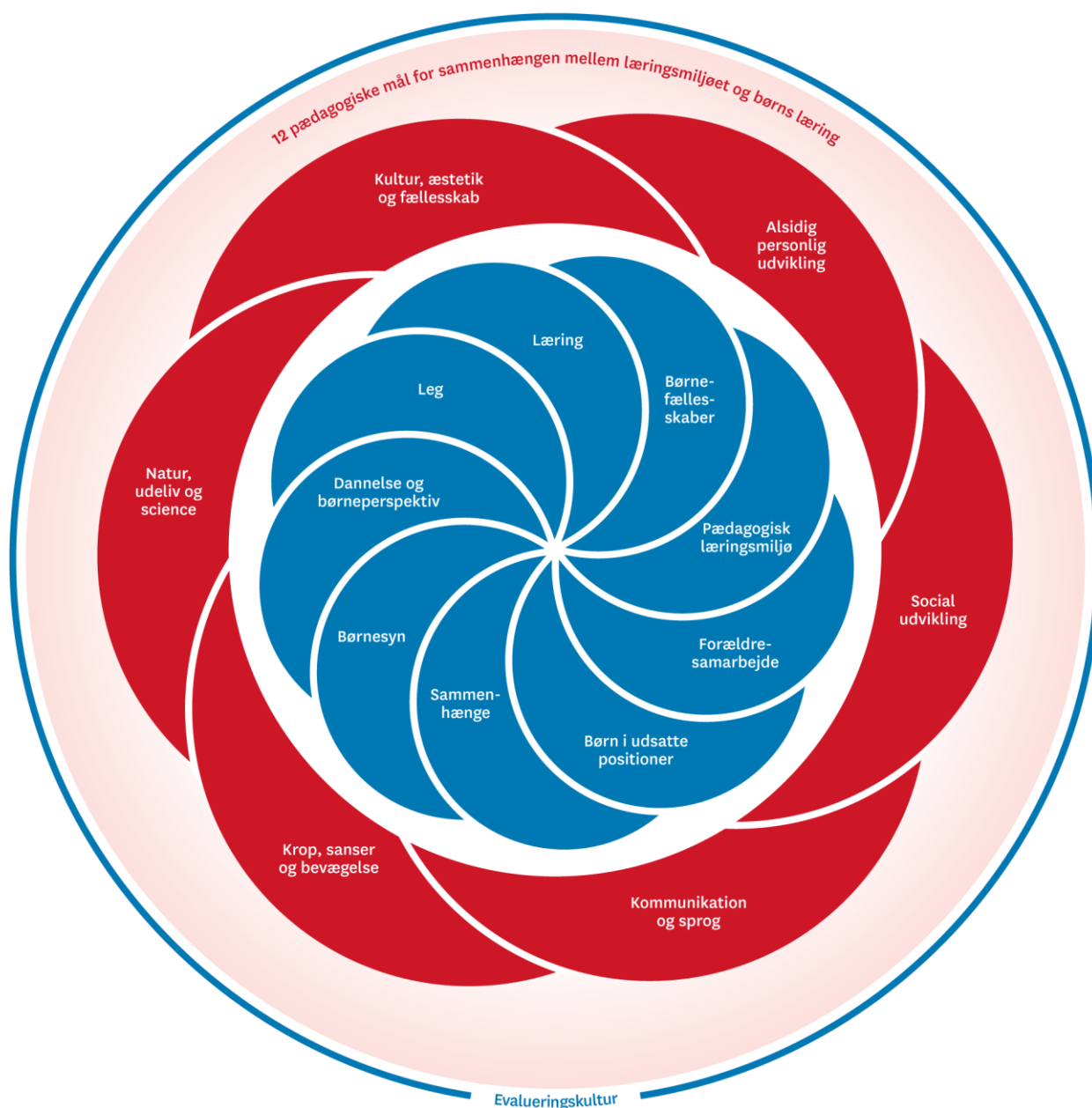
Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

Husk, at læreplanen er *jeres* arbejdsredskab til at planlægge, udvikle og evaluere det pædagogiske arbejde. Læreplanen skal løbende tages i brug, så forsøg derfor at gøre jeres læreplan så præcis, kortfattet og brugervenlig som muligt, så I nemt og hurtigt kan genfinde afsnit i læreplanen og tage i brug i tilrettelæggelsen af det pædagogiske arbejde i løbet af året. På den måde bliver læreplanen en rettesnor og løftestang i det kontinuerlige pædagogiske arbejde.

Når I er færdige med jeres lokale læreplan, skal I slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I skal også slette de indledende vejledningsbeskrivelser og spørgsmål under afsnittenes overskrifter samt den sidste side, så læreplanen er læservenlig for forældre og andre interesserede, der besøger jeres hjemmeside.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at

udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Politiske strategier og indsatser

Aktuelle politikker og strategier i Solrød Kommune skal integreres i det pædagogiske arbejde og det skal beskrives i dagtilbuddets lokale læreplan, hvordan der arbejdes med de forskellige strategier og politikker. Nedenfor finder I et overblik over aktuelle strategier for dagtilbudsområdet. I skal beskrive hvordan I arbejder med de nedenstående strategier i et eller flere af læreplanens afsnit. På sidste side, under *Inspiration*, finder I links, hvor strategierne er beskrevet mere udførligt.

Solrød Kommunes dannelsesstrategi

I dagtilbuddenes arbejde med dannelsesstrategien rettes fokus på følgende fire karaktertræk:

- Nysgerrighed
- Mod
- Medmenneskelighed
- Robusthed

Centralt i dannelsesstrategien er endvidere begrebet fællesskab, hvilket med fordel kan kobles med dagtilbuddenes arbejde med læreplanstemaerne Kultur, æstetik og fællesskab og Social udvikling.

Som det fremgår af Dannelsesstrategien opereres med fire centrale indsatsområder, hvoraf to af indsatserne er arbejdet med den gode overgang og forældre-samarbejde. De centrale indsatsområder kan i udarbejdelsen af den lokale læreplan med fordel samtænkes med de centrale elementer i det fælles pædagogiske grundlag.

Dannelsesstrategien, 2020

Den fælleskommunale sprogindsats for Dagtilbud Solrød

I Solrød Kommune ønsker vi, at det pædagogiske personale

- har fokus på sprog og kommunikation i forskellige situationer hele dagen, fx rutiner, læringsforløb, leg, aktiviteter, dialog mv.
- er gode rollemodeller i samværet og i kommunikationen med børn, forældre og kollegaer

Den fælles kommunale sprogindsats, 2022, side 4

Den fælleskommunale sprogindsats omfatter bl.a.:

- Netværk for sprogansvarlige vidensdeler om viden, erfaringer og redskaber
- Sprogvurdering af alle 3-årige

- Grunduddannelse i sprogpædagogik (Nebula-forløb): Børns sprogtilegnelse og tidlig literacy-udvikling i vuggestue og børnehave

Medieguide for dagtilbud

"Medieguiden skal understøtte en eksperimenterende, undersøgende og skabende tilgang med digitale teknologier"

"Medarbejdere arbejder med forskellige former for teknologi i den daglige pædagogiske praksis med henblik på at styrke børnenes IT-kompetencer og til understøttelse og udvikling af den pædagogiske praksis"

Medieguide for dagtilbud, 2019, side 4-5

Den kommende børne- og ungepolitik

Er under udarbejdelse – I får nærmere besked når den vedtages.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Regnskoven er en integreret daginstitution, placeret på to matrikler, kun adskilt af en parkeringsplads. Vores institution er beliggende i naturskønne omgivelser i hjertet af Havdrup.

Regnskoven har en grøn profil, der i praksis betyder at vi benytter naturen og udelivet som et væsentligt lærings- og udviklingsrum, hvor børnene gennem oplevelser, læring og erfaringer, tilegner sig en viden om naturen, sig selv og andre.

Regnskoven har flere år søgt og fået Friluftsrådets "grønne flag". Flaget er den synlige anerkendelse af, at børn og voksne er tæt på naturen og har et fokus rettet mod natur aktiviteter samt en miljøvenlig tankegang.

I Regnskoven lægger vi stor vægt på at børnene udforsker naturens mangfoldighed og lærer at respektere og passe på den. Dette betyder bl.a.:

- At børnene får brugt alle deres sanser i naturen ved lege og aktiviteter.
- At vække børnenes nysgerrighed, når de finder insekter, smådyr og planter.
- At børnene lærer at maden kommer fra naturen.
- At børnene lærer årstiderne at kende.
- At børnene lærer, at vi skal passe godt på vores natur.
- At børnene bliver miljøbevidste.
- At børnehavens børn kommer ud hver dag. Vi mener det giver sundere og mentalt stærkere børn, at komme ud i al slags vejr – få frisk luft og masser af bevægelse.

Regnskovens aktiviteter og arrangementer afspejler sig i vores årshjul.

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

"Børn gør det rigtige, hvis de kan" hvorfor rammer, vilkår og de voksnes tilgang spiller en meget stor rolle i børnenes opvækst. Alle børn har noget at bidrage med ind i fællesskabet og det er de voksnes ansvar at få øje på barnets ressourcer og derved styrke barnets muligheder for at kunne udvikle sig og lykkes.

Børn er forskellige og de udvikler sig i forskellige tempi, derfor er det vigtigt at det pædagogiske personale kan differentiere og interagerer på forskellige måder, alt efter behovet. De voksne i Regnskoven drager omsorg, er lyttende, giver passende udfordringer og bringer børnenes egne oplevelser ind i de forskellige situationer.

De voksne skal støtte børnene i, at blive "sig selv" så børnene kan erfare, at "jeg er mig - og jeg er ok".

Dannelse

Dannelse er læring – hvor barnet blandt andet lærer om samfundets værdier og normer, der gennem livet forankres i barnets personlighed gennem aktiv deltagelse.

Evnen til empati og evnen til at forstå egne og andres følelser, grundlægges i den tidlige barndom. I Regnskoven dyrkes værdierne Respekt, tolerance, omsorg og modet til at sige fra, både over for sig selv og andre.

Til eksempelvis samling/børnemøder øver vi turtagning, at lytte til hinanden, vi opfordre til deltagelse, vi taler til og med hinanden, vi kigger på hinanden, samt lærer at aflæse hinanden signaler (ked af det, glad, bange, nysgerrige m.fl.).

Det kan også være et barn der er i en svær situation, hvor den voksne sammen med barnet kan fortælle om sine følelser.

De voksne er bevidste om, at de hver dag er rollemodeller ift. børnene. De er tilgængelige og nærværende voksne, der understøtter og guider børnene i den hensigtsmæssige retning, ud fra de 4 værdier (Respekt, tolerance, omsorg og mod). At benytte materialet fra "Fri for mobberi" er en mulighed, men det er også fint, at udvikle sit eget materiale ud fra de 4 værdier.

De voksne sætter ord på egne og andres følelser/oplevelser i samspillet med børnene.

Leg

I Regnskoven er børnenes lege meget vigtig, da den danner grundlag for børns sociale og personlige læring samt udvikling. Legen fremmer fantasi, virkelyst, sprog og sociale kompetencer og identitet.

Legen i børnemødet kan f.eks. være sanglege, huskelege, massage af hinanden, dialogisk læsning, "fri leg" der er rammesat på forskellig vis, det er kun fantasien der sætter grænser.

De voksne i Regnskoven er opmærksomme på at indtage forskellige positioner med respekt for børnenes leg. De voksne går foran, ved siden af og bagved i legen.

Læring

I Solrød har vi fokus på læring igennem hele livet. Læring er derved defineret, som et væld af kompetencer, viden og handlemuligheder, der skaber os som mennesker og gør os i stand til at mestre livet og dets mange muligheder, krav og facetter. Den fornemste opgave for Regnskovens medarbejdere er, at understøtte denne udvikling gennem evidensbaseret metoder og faglig indsigt. Dette for at give børnene de bedste forudsætninger til at kunne blive den, de ønsker at være.

De voksne i Regnskoven er derfor opmærksomme på, at være begejstrede voksne, der fremmer børnenes naturlige nysgerrighed i mødet med omverdenen. De voksne følger børnenes spor og guider børnene, når behovet opstår.

Eks:

Krop og sanser. Børnene lærer også ved at kommunikere gennem mange nonverbale og verbale udtryk, som sang, bevægelse, fortællinger osv.

Børnene lærer af hinanden og derfor er det vigtig, at de voksne har fokus på alle børns deltagelsesmulighed. Alle børn kan deltage på deres niveau og det er de voksnes ansvar at skabe rum til deltagelse.

Børnefællesskaber

Alle børn har ret til at være en del af et børnefællesskab. I Regnskoven betyder det ikke, at alle børn altid skal være en del af det store børnefællesskab. Det betyder, at børnefællesskabet skal give mening for det enkelte barn. I Regnskoven skaber vi rammerne for forskellige børnefællesskaber. Vi har aldersintegrerede stuer, men arbejder også alder opdelt eller interesse opdelt.

Børnemødet er et eksempel på et stort socialt børnefællesskab, hvor der sker et samspil mellem alle børn og voksne på stuen. I dette fællesskab har børnene mulighed for at afprøve nye positioner og relationer i diverse lege og aktiviteter, styret af voksne. Det kan være to børn som måske ikke er gode til at lade andre bestemme, som udfordres i en situation, hvor det er nødvendigt at lytte til andre, for at kunne løse en opgave.

De voksne i Regnskoven bruger tid på at observere børnenes interne relationer og er opmærksomme på, at understøtte, guide og hjælpe de børn, der står uden for fællesskabet. De voksne er dog også opmærksomme på de børn, der i perioder har behov for at trække sig fra fællesskabet.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Regnskoven har vi flere opmærksomheder ift. vores pædagogiske læringsmiljøer.

Fysisk og psykisk læringsmiljø

Omsorg og tryghed for det enkelte barn, er et nødvendigt fundament for barnets tro på sig selv, samt tillid til omgivelserne. Det indebærer, at barnets basale og fysiske behov skal tilfredsstilles. Barnet skal opleve sig set og hørt. De pædagogiske læringsmiljøer skal derfor tage udgangspunkt i et børneperspektiv. Dette gælder både ved hverdagens

rutineprægede aktiviteter, leg, måltidet, voksenplanlagte aktiviteter, ude- inde osv. I Regnskoven arbejder vi helst med 1:4 relationer i vuggestuen og 1:9 i børnehaven, da det skaber den bedste mulighed i rammerne for vores læringsmiljøer, både fysisk og psykisk. Vi arbejder ud fra tydelige og synlige læringsmiljøer, hvilket betyder en indretning og organisering, der kan understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det er vigtigt, at børnene ved og kan se, hvad hensigten er med læringsmiljøet. Medarbejdernes fokus på de fysiske og psykiske læringsmiljøer, skal derfor hele tiden være en prioritering, så de kan ændres eller justeres ift. børnenes interesser og behov (fokus på alder og udvikling). Det er vigtigt for os i Regnskoven, at det er rart at være barn og voksen.

Æstetiske læringsmiljø

Børn er fantastiske æstetikere, der oplever verden med sanserne. Uanset om de går i naturen, spiser frokost eller leger med kammaraterne skal de kunne opleve æstetik. Når børn oplever verden gennem sanserne, stiller det krav til det pædagogiske personale. Oprydning, overskuelighed og "ro for øjet", er derfor vigtige elementer i den pædagogiske indretning, for at fremme børnenes æstetiske processer. I Regnskoven går vi på opdagelse i hvordan børnene oplever verden, således at vi gennem tilrettelæggelsen af det æstetiske læringsmiljø, lægger op til mere kropslige og sanselige måder at forstå verden på. Vi ønsker at barnets eget perspektiv, nysgerrighed og fantasi inddrages og derved kan blive udgangspunktet i det pædagogiske arbejdet med barnet. Alt dette, for at give barnet mulighed for at kunne forstå sig selv ift. sine omgivelser og i samspillet med andre, både børn og voksne.

Samarbejde med forældre om børns læring

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Når et barn får plads i Regnskoven, byder vi velkommen til hele familien. Vi ønsker at inkludere hele familien og ikke kun barnet. Vi er derfor opmærksom på vores egen professionelle rolle, hvor vi tager ansvar for den gode og konstruktive kommunikation. Vi ønsker at være ydmyg, nysgerrige og spørgende i forhold til barnet og familien. Det er vigtigt for os, at Regnskoven kan tilpasse sig barnets behov og ikke omvendt.

Vi arbejder ud fra en løsningsfokuseret tilgang, som tager afsæt i konstruktive dialoger ud fra en anerkendende tilgang. Til at skabe en struktur på vores møder og samtaler med forældrene, kan vi med fordel benytte elementer fra metoden "Vækstmodellen".

I Regnskoven tilbyder vi fast 4 individuelle samtaler;

1 samtale når barnet starter i vuggestue eller børnehave.

1. samtale, når barnet er ca. 2,9, med fokus på sprogvurdering og overgangen fra vuggestue til børnehave. (Til denne samtale deltager både én personale fra VG og én fra BH) i 1 samtale, når barnet er ca. 4 år - en SFO-samtale i efteråret før SFO start.

Derudover, er der altid mulighed for en forældresamtale, hvis behovet skulle opstå.

Vi holder et forældremøde i maj måned samt et forældrebestyrelses valg i september. Vi afholder fire forældrebestyrelsesmøder om året.

Regnskovens arrangementer med børn og familie, fremgår af vores årshjul.

I Regnskoven holder vi en årlig sommerfest i juni måned sammen med forældre (festen er et udendørsarrangement, så vi er afhængige af tørt vejr)

Vuggestuen holder en plantedag med bedsteforældre.

Vuggestuen holder et julehyggearrangement.

Børnehaven holder en årlig høstfest for bedsteforældre.

Børnehaven holder hvert år en lysfest med Lucia.

Regnskovens bestyrelsesarbejde.

Bestyrelsen er løbende inddraget og orienteret omkring flere elementer i vores pædagogiske arbejde jf. læreplanen. For os er det blandt andet vigtigt, at forældrene til hver en tid, kan få en forklaring eller komme med deres oplevelser eller observationer ift. den hverdagspraksis, som de møder for deres børn i Regnskoven.

Bestyrelsen bliver inddraget i drøftelserne omkring Regnskovens Grønne profil, hvor de kan komme med konkrete ønsker, forslag og idéer til indholdet i de pædagogiske aktiviteter. Forældrebestyrelsen har ligeledes været inddraget ift. planlægning og evaluering af den årlige sommerfest for alle Regnskovens børn og deres familier. Festen afholdes på legepladsen, hvor alle medarbejdere ud fra temaerne "natur og modighed", planlægger forskellige oplevelsesrum rundt omkring på legepladsen.

Forældrebestyrelsen drøfter og godkender Regnskovens principper for bl.a. kost, mad og måltider. Herunder fødselsdagsbesøg i børnenes hjem og sund uddeling i Regnskoven.

I Solrød Kommune er der oprettet et dagtilbudsråd, hvor en forældrerepræsentant fra Regnskovens bestyrelse, sammen med dagtilbudslederen, deltager på 2 årlige dagtilbudsrådsmøder. initiativet skal understøtte samarbejde og dialog mellem forældre, dagtilbud, forvaltningen og politikere.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Regnskoven er vi i udgangspunktet stueopdelte ift. at skabe et tilhørsforhold til en mindre gruppe i institutionen, hvor der som minimum er tilknyttet primære voksne pr. stue. I børnehaven 2, og 3 - 4 i vuggestuen. I begge huse gør vi os umage for, at arbejde på tværs af stuerne, hvor børnene er mere aldersopdelte med blik for deres zone for nærmeste udviklingstrin.

I Regnskoven har vi en tydelig struktur for dagen med mange gentagelser. Alle stuer arbejder med piktogrammer og skriftsprog, for at skabe et visuelt overblik for de børn, der har behov for at kunne se hverdagens struktur og aktiviteter.

I Regnskoven er det vigtigt, at alle børn har en oplevelse af at høre til og have gode lege relationer og venskaber. Der arbejdes derfor ud fra en systemisk tilgang og relationel forståelse, hvor det, at lære børnene at være en del af et fællesskab, og hvor vi alle er forbundet, bliver prioriteret.

Til dette arbejde benytter vi blandt andet Mary fondens materiale ”fri for mobberi”.

For børn i vuggestuealderen, handler det meget om at lære at forstå egne og andres følelser. Vi har derfor på alle stuer i VG små bamsevenner, plakater der illustrere følelserne ”glad”, ”bange”, ”vred” og ”ked af det”. Til hver følelse hører et dertilhørende tegn, som det pædagogiske personale taler med børnene om. Eks. ”Du blev ked af det, da din mor gik” eller ”Anna bliver bange når du råber af hende”. Hvis barnet har alderen til det, kan man tage dem med hen og kigge på plakaten om den følelse og tale om det. Yderligere har vi også en stor ”Bamseven”. Den kan være med til samling og har sin egen plads i rundkredsen. Bamseven er god at give et kram og til at trøste én, hvis man er ked af det. Bamseven er ofte en hjælp i rundkredsen ifh. at være i centrum. F.eks. til fastelavn når vi synger ”Kan du gætte hvem jeg er”, er det bamseven der starter med at have en hat, briller og maske på.

Ingen børn skal ufrivilligt stå uden for fællesskabet! Det er de voksnes ansvar, at børnene fra helt små bliver bevidste om de fire centrale værdier i ”Fri for mobberi”: Tolerance, respekt, omsorg og mod.

Børn i udsatte positioner.

Et mål kan f.eks. være at styrke et barns position i gruppen ved at give barnet handlemuligheder og metoder i forbindelse med konfliktløsning. Her kan indsatsen være at understøtte barnet i legen gennem observation og løbende deltagelse fra det pædagogisk personale. Det pædagogisk personale guider og vejleder med ønsket om at skabe et trygt og udviklende læringsmiljø.

“Fri for mobberi” er bl.a. udviklet, for at hjælpe børn i udsatte positioner. Metoden går ud på, at lære børnene, fra de er helt små, at de 4 kerne-værdier er vigtige for vores muligheder for at være sammen i et fællesskab. Metoden har ikke kun fokus på det enkelte barn, men på hele børnegruppen, så ingen børn skal føle sig uden for fællesskabet. “Alle børn ville gøre det rigtigt, hvis de kunne”. Hvorfor det er vores ansvar som voksne, at guide, vejlede og understøtte børnene, så de kan komme til at “kunne”. Når vi arbejder med “Fri for mobberi” lige fra vuggestuen og op til SFO, vil der skabes en sammenhæng, genkendelighed og forståelse hos barnet også i overgangene.

Da de voksne altid har ansvaret for relationen, arbejdes der ud fra ICDP (de 8 samspilste-maer) ICDP, vi bruger den guidende dialog: “Vis og fortæl” hvad du gerne vil have barnet til at gøre. Først kontakt og så opgave, det er en vigtig pointe i samspillet med børn.

(Praksisfortælling - Det er fastelavn og alle børn og voksne er klædt ud. Jeg selv er klædt ud som læge og jeg har bl.a. et teleskop hængende. Flere af børnene på stuen møder mig med lidt skepsis. Jeg tager bamseven frem og fortæller at jeg er bamselæge. Jeg bruger bamseven som patient og bruger bl.a. teleskopet på ham. Efter endt “leg”, vil flere af børnene prøve teleskopet. De afprøver det på bamseven og på hinanden.)

Sammenhæng til børnehaveklassen

“Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

“Formålet med det fælles læringsforløb i den gode overgang er at skabe gode, trygge og sammenhængende overgange for de børn, som skal starte i kommunens skoler og deres forældre. Alle børn skal opleve, at de mestrer overgange og oplever sig inkluderet i de nye fællesskaber i SFO og skole”

Den gode overgang - Det fælles læringsforløb, s. 3

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Regnskoven arbejder vi med overgange på tre niveauer: - Ledelsen fra Havdrup SFO/Skole, Eventyrhaven og Regnskoven udarbejder et årshjul og kalender, hvor møder og fælles aktiviteter planlægges for et helt år af gangen. - Medarbejderne mødes et par gange i løbet af et år, for at planlægge og evaluere vores fælles praksis med fokus på overgangen fra børnehave til SFO/skole - Børnehavebørnene besøger Havdrup SFO til SFO-sjov tre gange i løbet af februar og marts, og ligeledes besøger SFO pædagogerne børnehaven to gange. Efterfølgende er der arrangementer og gensidige besøg mellem børnehaven og SFO.

Det pædagogiske arbejde omkring overgange tager udgangspunkt i Kommunens pædagogiske materiale "Den gode overgang". Som beskriver vores fælles metoder og aktiviteter.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Regnskoven inddrager og samarbejder med lokalsamfundet.

- vi besøger sognehuset eks. går vi Lucia.
- vi besøger sognehuset når de inviterer os til diverse arrangementer.
- Vi går i kirke til jul
- vi kører i tog og bus, hvilket altid er et hit og mange gange det, børnene er mest vilde med, når vi skal på tur.
- Vi benytter os af de lokale kulturtilbud, der passer til aldersgrupperne – eks. teater
- vi besøger en nabo, der har store fisk i en sø i haven
- vi besøger vores lokale legeplader
- vi maler påskeæg, der hvert år hænges på træerne i byen – ved Brugsen.
- vi tager på bondegårdsture til en lokal bondemand
- vi besøger Eventyrhaven og skolens legeplads
- vi tager på biblioteket
- Borgerforeningen låner Regnskovens legeplads hvert år til Halloween.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Psykisk læringsmiljø

Omsorgen for det enkelte barn er et nødvendigt fundament for barnets tro på sig selv samt tillid til omgivelserne. Det indebærer, at alle barnets fysiske behov skal tilfredsstilles. Det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv ud fra vores børnesyn. Det pædagogiske personale i Regnskoven er tilgængelige voksne. I vuggestuen betyder det i praksis at de voksne er i gulvhøjde.

Fysisk læringsmiljø

Vi arbejder kontinuerligt med Regnskovens fysiske læringsmiljøer. Vores læringsmiljøer skal være tydelige og synlige og foranderlige, hvilket stiller krav til en mobil indretning og organisering. Regnskovens læringsmiljøer er inspirerende og forskellige, så de kan understøtte de forskellige aspekter ift. børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vores fysiske læringsmiljøer skal kunne ændres efter børnenes behov (interesse, alder og udvikling). I Regnskoven arbejder vi med skriftsprog, hvorfor der er ordbilleder på mange af vores ting, både inde og ude.

Æstetiske læringsmiljø

Børn er fantastiske æstetikere, de oplever verden med sanserne forrest. Oprydning og ro for øjet, er i Regnskoven meget vigtigt. Ydre uro kan skabe indre uro og derfor er det vigtigt for os, at børnene møder en overskuelig hverdag med overskuelige omgivelser, der tager udgangspunkt i et børneperspektiv. Uanset om de går i naturen, spiser frokost eller leger med kammaraterne. Børnene oplever verden stor og kompleks, og det stiller krav til de pædagogiske læringsmiljøer. I Regnskoven vil vi gerne have nysgerrige børn og går derfor på opdagelse sammen med børnene. Naturen er for os et godt sted, at skabe rum for æstetiske processer. I naturen lægger vi op til en mere kropslige og sanselige måde at forstå verden på. I mødet med naturen, årstiden og dens mange skatte, kan

børnene udvikle en glæde og forståelse for naturen og dens mangfoldige skønhed og tilbud. Vi ønsker at barnets eget perspektiv bliver udgangspunkt i arbejdet med barnet og dets evne til at forstå sig selv i verden.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

De voksne i Regnskoven arbejder ud fra det enkelte barns individuelle mulighed for at være en del af fællesskabet og zone for nærmeste udvikling

Dette sker dagligt, hvor børnene støttes i at være selvhjupen samt være vedholdende – være modig nok til selv at turde/kunne/prøve.

Dagligt har vi fokus på madmod: I Regnskoven har vi frokostordning og vi får mange forskellige ting serveret. De voksne opmuntre børnene til at turde smage og være nysgerrige.

De voksne vil altid tage udgangspunkt i barnets zone for nærmeste udvikling.

EKS: I Regnskoven arbejder vi med afsæt i Marry fondens "fri for mobberi", hvor vi bl. andet i vuggestuen har fokus på bamsevenner, børnenes grundfølelser samt værdierne - respekt, mod, tolerance og omsorg. Gennem aktiviteter og leg giver de voksne børnene mulighed for at blive bevidste om egne og andres følelser.

Alle børn får en lille bamseven når de starter i VG og den følger med barnet fra VG til BH.

EKS: I BH bruger vi aktiviteten "helte træning" som dannelses rejse for de kommende skolebørn. Heltetræning baseret på det kinesiske helsebevarende bevægelsessystem Qi Gong. Qi betyder livskraft eller livsenergi. Gong betyder metode. Heltetræning er ikke blot udvendige bevægelser, men har samtidig fokus på at styrke muskelgrupperne, centralnervesystemet og det indre.

Heltetræning har fokus på fire helte dyr som tager udgangspunkt i 4 forskellige adfærdstyper; meget udadvendt(aben), indadvendt(sommerfuglen), udvandt(tigern) og meget udadvendt(elefanten).

heltetræning arbejder med følgende grundfølelser; glæde, omsorg, vrede, sorg/trist og angst. Angsten bliver illustreret som en haj og som er en følelse de skal lære at genkende og håndtere hos sig selv.

Børnene skal lære at vi mennesker indeholder alle følelser. derfor er det vigtigt at de lære at kende de følelser hos og selv og andre for at kunne forstå sig selv i forhold til omverdenen.

De voksne giver barnet passende udfordringer og barnet bliver mødt i eller guidet til zone for nærmeste udvikling. Heltetræning foregår via leg og grovmotoriske udfordringer; hvor der trænes og øves i heltemod, viljestyrke, ro, nærvær, nysgerrighed og vedholdenhed.

Målet er at give børnene en bevidsthed omkring sig selv. Barnet skal opleve at høre til og at have deltagelsesmulighed – De voksne giver barnet passende udfordringer, barnet bliver også mødt i eller guidet til zone for nærmeste udvikling. De voksne møder barnet ud fra en ressourceorienteret tilgang og hjælpes til at se muligheder for "Alle børn ville gøre det rigtigt hvis de kunne". Heltetræningen er et tilbud om at tage ansvar, stå ved sig selv og de særpræg man har. - Heltetræningen inkluderer alle børn. Heltetræningen forgår via leg og grov motoriske udfordringer. De voksne etablerer "heltebaner" hvor krop og sanser er spil. Der øves/trænes: - Heltemod, viljestyrke, ro, nærvær, nysgerrighed og vedholdenhed.

Praksisfortælling: Efter hver Heltetræning afsluttes der med en “dronningerunde” hvor alle børnene får en tilbagemelding på dagens forløb. Der bliver stillet skarpt på det, der kan gøres bedre, til næste gang. De voksne giver barnet ”værktøjer” til forbedringen. Der afsluttes altid med at give barnet anerkendelse og ros for alt det gode barnet har gjort.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Regnskoven holder alle stuer samling (børnemøde) hver formiddag. Gennem børnemødet opnår børnene en samhørighed. De får en oplevelse af, at høre til i et større socialt børnefællesskab med fokus på de kompetencer, som det kræver.

Vi har valgt at tage udgangspunkt i vores arbejde i mindre grupper (1:4 relationer i vuggestuen og 1:9 relationer i børnehaven)

EKS: Beskrivelse af arbejdet i en mindre gruppe i vuggestuen:

I vuggestuen arbejder vi med 1:4 relationer (Firben & Snegl) og 1:5 relationer (Sommerfugl). Dvs. at hver stue deler sig op i små grupper af 4 / 5 børn med en fast voksen.

Grupperne er oftest aldersopdelt, så aktiviteterne kan have et aldersvarende planlagt fokus. Det, at være en del af et mindre overskueligt fællesskab, giver barnet mulighed for, med en tæt understøttelse og voksen-guidning, at opleve sig set og lyttet til. I den mindre gruppe er det lettere for barnet at øve sig og afprøve sig selv i en tryk og overskuelig ramme. Børnene lærer - at give plads til hinanden, at vente på tur, at lytte til andre, at deltage aktivt, at være i fokus, at være en god ven, at være en del af fællesskabet, at være modig og sige til og fra. Vi inviterer barnet til at være aktivt deltagende i det lille

fællesskab og anerkender samt følger op på børnenes perspektiver og handlinger. Vi giver børnene erfaringer med vigtigheden i at "høre til" fællesskabet og blive respekteret for den de er - ligesom de lære, at aflæse og respektere andres udtryk og holdninger. F.eks. ved at lytte til og lade andre få plads. At være barn er en værdi i sig selv.

Forældrene inddrages i det daglige gennem dialog, når børnene afleveres og hentes. Der gives små hverdagseksempler på, hvordan vi i fællesskab kan støtte barnet i sin udvikling.

Børn i udsatte positioner fungerer bedst i mindre grupper. De små nære miljøer, giver børn i udsatte positioner, større mulighed for at blive inkluderet, da den voksne kan have et bedre overblik.

Som voksne støtter vi op omkring det enkelte barn. Vi understøtter, guider og vejleder barnet til, at indgå og invitere til leg eller anden deltagelse med andre børn.

Børnenes sociale udvikling foregår i hverdagens rutiner, hvor de voksne understøtter børnenes mulighed for at tilegne sig færdigheder i samspillet med andre.

Vi har særligt fokus på hverdagens overgange, hvor ventetiden udnyttes konstruktivt til gavn for børnene. De voksne skaber derfor en, for børnene meningsfuld aktivitet i ventetiden.

Vi arbejder med hjælpevenner for at styrke børnene i deres sociale udvikling på tværs i vuggestuen og børnehaven

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Regnskoven er det vigtigt, at børnene har mod, er nysgerrige, er medmenneskelig og robuste. "Alle børn gør det godt, hvis de kan" og det er de voksnes ansvar, at sikre et godt børne- og læringsmiljø. Vi arbejder derfor systematisk med sprog Eks: Vi arbejder med skriftsprog, dialogisk læsning, i mindre sproggrupper, vi benytter sprogkufferter og har fokus på rytmik, rim og remser. skriftsprog

EKS: Beskrivelse af arbejdet med "skriftsprog".

Vi er bevidste om, at børn skal støttes i at udvikle deres nysgerrighed og interesse for tegn, symboler og den skriftsproglige verden, herunder bogstaver og tal. Det er vigtigt, at vi støtter børnene i at udvikle, dels deres ordforråd og begreber. Vi tilrettelægger derfor rum for legeskrivning og "højtlesning" af bøger.

Inspirationen til arbejdet med skriftsproget kommer fra Sverige. Undersøgelser viser, at det lille barn har en højt udviklet visuel kapacitet, som kan udnyttes direkte i barnets sprogudvikling, hvis barnet både får lov til at høre ordene samt se ordbilleder. Undersøgelser viser, at de børn, som i en tidlig alder er blevet præsenteret for skriftsproget, klarer sig bedre i skolen i forhold til læsning og skrivning sammenlignet med børn som ikke har haft noget med skriftsprog at gøre. De voksne hænger derfor ordkort op på både stuerne og i fællesarealerne, som alrummet, legeplads, garderobe og køkkenhave.

Når de voksne arbejder med skriftsprog i Regnskoven er vi meget bevidste om, at skriftsproget skal leges ind og være en sjov oplevelse for børnene. Det skal absolut ikke ligne en skole og skoleundervisning, hvor børnene skal lære alle bogstaver og tal. Vi oplever, at nogle børn kan genkende navnene på alle stuens børn mens andre kan genkende deres eget navneskilt. Når mor/far bruger komme/gå tavlerne med barnet hver morgen og eftermiddag bidrager det med til at skabe en sammenhæng mellem Regnskoven og hjem. Til samling/børnemødet bruger vi også ordkortene. Eks: Deres navn står på et ordkort på gulvet, så de ved, hvor de skal sidde. Børnene lærer efterhånden, hvor de skal sidde og flere af dem genkender også de andre børns navne og fortæller hvem der sidder hvor.

dialogisk læsning

Vi arbejder fokuseret med læsning og har et læsehjørne på alle vores stuer, hvor der er mulighed for at børn selv kan finde en bog frem eller en voksen læser biblioteksbøger sammen med børnene. Der hænger alfabetet, som børn kan få kendskab til ved læsehjørnet på stuerne.

Sprogkufferter og sprogposer er tilgængelige for personalet. Der er forskellige redskaber, som kan bruges til at understøtte sprogstrategier. Vi bruger åbne spørgsmål, følger bar-

nets interesse, hjælpe barnet med at sætte ord p, fortolke og udvid hvad barnet siger, relater til noget barnet kender, forklar ord barnet ikke kender i forvejen, udnytte de sproglige kompetencer barnet har i forvejen, og leger med sproget når det er muligt.

Rim og remser

Hver stue har et sæt af rim og remser, som passer til vores målgruppe og som er tilpasset det tematiske arbejde i forhold til vores årshjul.

Rim og remser øves på forskellige måder i løbet af dagen.

Sproggrupper i VG

De voksne arbejder med 1:4 relationer, små grupper som består af en voksen og 4 børn. Når vi vælger børn til sproggruppen, vælger vi dem, som fx er to sproglige og har brug for at større ordforråd. Det kan også være børn, som har brug for et mindre rum til at kunne åbne sig og være deltagende. En gang i mellem holder vi sprog møder, hvor vi snakker om, hvem skal deltage i grupperne og hvad det skal handle om. Det kan også være, at vi beslutter os for at blande børn fra forskellige stuer i en gruppe eller om vi skal arbejde med et fælles emne.

Rytmik i VG

Forår og efterår tilbyder vi rytmik forløbet til en gruppe børn (4 børn og 1 voksen fra hver stue). Forløbet foregår i vores alrum og det er de samme børn, der deltager i forløbet. Som udgangspunkt er rytmik hver tirsdag. Børnene får en masse sanse oplevelser under forløbet. Der er et tovholder på rytmik fra hver stue.

Der arbejdes tematisk ud fra vores årshjul

I løbet af året arbejder vi med forskellige tema, som er en del af vores årshjul, hvor børnene udvikler deres talesproglige færdigheder.

I et tema arbejde arbejder vi i en længere periode målrettet med et specifikt tema og personalet retter børnenes fokus på temaet i dagligdagens rutiner og tilrettelægge lege og aktiviteter med udgangspunktet i temaet.

Omgivelser

Børn tilegner sig sprog ved at understøtte deres omgivelser, lege med de tilgængelige legeredskaber samt indgå i sociale samspil. Vi etablerer rammerne om dette gennem deres valg af legeredskaber, indretning og udsmykning af stuen og via vores samspil med børnene.

Samling

Der holder samling på stuerne kl. 9 om formiddagen, hvor leges rundkredslege, læres forskellige begreber som farver, former, følelser. Der synges forskellige sange, og der sættes ord på hvad vi skal senere efter samling. Børnene lærer at vente på tur, at lytte til andre, modtage fælles beskeder, være i centrum.

Hver fredag i VG er der fællessamling for alle børn og voksne i alrummet. Stuerne skiftes til at arrangere samlingen.

Nebula

Personalet i gang med en uddannelse i nebula sprogklar. Det betyder i praksis, at medarbejderne efter at have gennemført efteruddannelsesforløbet anvendte flere understøttende sprogstrategier og et gav et mere stimulerende sproginput i deres interaktioner med børnene. Med andre ord medførte efteruddannelsen et væsentligt løft af den sprogpædagogiske kvalitet, som har stor betydning for børnenes sproglige udvikling.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Mål:

At se alle børn ud fra et ressource orienteret syn.

At børnene har mod, er nysgerrige, er medmenneskelige og robuste.

At have fokus på "at alle børn ville gøre det rigtige hvis de kunne"

At skabe sanseoplevelser gennem dagens aktiviteter med et særligt fokus på det pædagogiske måltid.

Krop, sanser og bevægelse indgår i alle hverdagens rutiner, i de voksenstyrede aktiviteter samt de børneinitierede aktiviteter. Det ligger derfor implicit i alt hvad vi laver. Blomsten illustrerer, at alle temaerne hænger sammen, og derfor indgår krop, sanser og bevægelse også i samspil med alle de øvrige læreplanstemaer hele tiden på skift alt efter hvad børnene er optaget af.

I Regnskoven opfordres og motiveres børnene til at bruge samt udforske deres krop. Dette sker gennem mange forskellige tilbud om aktiviteter. Gennem leg, fysisk aktivitet og bevægelse giver vi børnene mulighed for at kunne lære at mærke sig selv, sin krop. De får mulighed for at prøve sig selv af i forskellige situationer og derigennem blive bedre til at finde sin egen grænse, så det er lettere at sige "til og fra".

Rytmik

I Regnskoven er der ugentlige aktiviteter, hvor børnene bevæger sig til musik og rytmer fra eksempelvis rasleæg, trommer, sange, faldskærm osv.

Gennem f. eks. afslapningsøvelser med musik eller historiefortælling, kan børnene opleve ro og sanselighed på en anden måde, end når de leger vildt. De får gennem forskellige rolige øvelser brugt forskellige muskler i kroppen og får afprøvet kroppens smidighed.

Grov motorik

I BH er alle børn på legepladsen hver dag, hvor der er fokus på bevægelse og motorisk udfoldelse. Regnskovens legepladser er rig på læringsmiljøer, der opfordrer til fysisk udfoldelse. Der tilbydes musik og dans/action kids, gynger, moon cars/cykler/trillebør, fodbold, klatre i træer osv. I VG er der ugentlige grov motorik ture samt leg på legepladsen. På grov motorik turene er der fokus på, at alle børn får brugt de store muskelgrupper i kroppen. De voksne tilpasser aktiviteterne derefter, hvor børnene guides til at gå på trapper, løber ned af bakkerne, besøger hallen, benytter nærområdets legepladser, hvor der er trampoliner. På legepladsen er der cykler, gynger, rutchebane osv.

Madmod og sanser

I BH har stuerne maddage, hvor børnene er med til at vælge samt lave deres egen frokost. Der bliver arbejdet med mad-forløb, hvor måltiderne placeres i midten af bordet. Børnene spiser udelukkende med fingrende og uden service eller bestik. Gennem den

mad modige aktivitet, sanser børnene udseende, konsistens og smage på en ny og anderledes måde.

Barnesynet – Alle børn kan være med uanset hvor de er i zonen for nærmeste udvikling. Alle børn kan gøre det så godt de kan og det er OK, at børnene øver sig eller synes det er svært. Der arbejdes med gentagelser og gentagelser af aktiviteterne, så børnene kan opleve, at de udvikler sig og bliver mere sikre, modige og mere smidige. de voksne guider og opmuntre børnene til deltagelse.

Dannelse – Børnene lærer og erfarer gennem kroppen, hvorfor det er vigtigt, at de voksne understøtter børnenes mulighed for en større kropsbevidsthed. Ud over den kropslige aktivitet, arbejdes der også med børnenes sprog forståelse. Børnene inviteres til at lytte til en historie, bruge deres fantasi og forestillingsevne, modtage beskeder og instruktioner.

Børnefællesskaber – Igennem deltagelse i aktiviteten får børnene mulighed for at være en del af et børnefællesskab ud fra et fælles tredje. I fællesskabet kan børnene grine sammen, men ikke af hinanden og børnene opfordres og motiveres til at bemærke og fejre hinandens "sejre". Børn og voksne kan juble sammen når tingene lykkes. De voksne guider børnene til at få øje på egen udvikling.

Forældre inddragelse - Forældrene kan nemt inddrages – vi kommunikere ud til forældrene via AULA. Vi kan opfordre dem til at øve sammen med deres barn derhjemme. Yderligere opfordre vi børnene til at vise øvelserne for deres forældre.

Børn i udsatte positioner – Aktiviteten skaber deltagelsesmulighed for alle børn, da alle kan være med i deres egen zone for nærmeste udvikling. Alle gør det så godt som de kan og hvis de ikke kan, så understøtter de voksne. Alle opfordres til at prøve og til at øve sig og det er Ok, hvis der er noget der er svært, for vi øver os sammen.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Mål:

At børnene har mod, er nysgerrige, er medmenneskelig og robuste.

At udvikle børnenes naturoplevelser gennem (naturdage, bondegårdsture, køkkenhaver, båldage osv.)

At bibeholde ”De grønne spires” grønne flag.

At have fokus på læringsmiljøer på legepladserne.

At præsentere børnene for science.

At have fokus på bæredygtighed og affaldssortering.

Vi har valgt at tage udgangspunkt i vores arbejde med køkkenhaver i børnehøjde. I både vuggestuen og i børnehaven har vi etableret køkkenhaver. Køkkenhaven i VG er køkkenhaven afgrænset og giver gode muligheder for små grupper, hvor fordybelse er muligt. Dette læringsmiljø giver gode og mange muligheder for at lære om havearbejde, planter,

afgrøder, årets gang osv. Yderligere skaber det udendørs læringsmiljø mulighed for ro, udfoldelse, hygge og gode samtaler mellem børn og voksne. Børnene får mulighed for at prøve og udnytte deres kompetencer, hvilket styrker deres læring og udvikling.

I børnehaven har vi også en køkkenhave. Den ligger på legepladsen. Køkkenhaven er et stort samlingspunkt for børn og voksne. Om foråret begynder vi at forspire forskellige grøntsager inden for. Når det bliver lunt i luften plantes der ud.

Vores mål for læringsmiljøer er:

Fra jord til bord. Børnene lærer hvor maden kommer samt at have respekt for naturen. Børnene skal lære at passe på vores planter, opleve plantens udvikling og vækst. Børnene oplever hele processen omkring at ordne jord, så afgrøder og planter, luge ukrudt, se planterne vokse, høste og spise. De får kendskab til planter og bliver en del af et fællesskab, der er sammen om det fælles tredje.

Alle børn vil få konkrete erfaringer med det, som, forhåbentlig, vil udvikle deres nysgerrighed og give børnene begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling. De kan måske huske hvilke frø de var med til at lægge i jorden eller hvilke børn, der var med.

Børnefællesskaber Køkkenhave vil give mulighed for børn for at deltage i fællesskabet på tværs af alder, køn, kultur og interesse. Børnene er aktiv deltagende i en aktivitet, hvor de voksne understøtter og ser børnene. Der kommunikeres, skabes forståelse og lyttes til hinanden.

Forældrene inddrages gennem opslag via AULA, hvor de kan følge med i børnenes hverdag. Yderligere har vi hvert år en plantedag for børn, forældre/bedsteforældre samt en "høstfest" i BH for bedsteforældre. Til plantedagen inviteres bedsteforældrene i VG. Børnene medbringer en blomst hjemmefra. Bedsteforældre benytter vores plantekasser til, sammen med barnebarnet, at plante en plante. Dette pynter rigtig meget, og udvider børnenes inddragelse, da de præcis ved, hvor deres blomst er plantet.

Læringsmiljøet omkring køkkenhave og udeliv, er et godt rum for alle børn. Alle børn tilbydes at være med i forskellige fællesskaber, hvor de kan få vækket deres nysgerrighed om naturen. Læringsmiljøet understøtter og udvider barnets erfaringsverden, så børnene tør deltage og kan tage initiativ. Læringsmiljøet giver viden om årstider og traditioner. (Når vi plukker og spiser jordbær, er det sommer. Om efteråret skal vi høste vores æbler).

Natur, udeliv og science indgår i mange af hverdagens rutiner. Både i de voksenstyrede aktiviteter samt i de børneinitierede aktiviteter. Det ligger derfor implicit i det meste af det vi laver. Regnskoven har en grøn profil, som kommer i spil i mange forskellige aktiviteter i løbet af året. Vi "trækker" pædagogikken ud i naturen og "hiver" naturen indenfor på stuerne.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Mål:

At se alle børn som noget særligt, der kommer med hver deres kultur.

At børnene får forståelse for den kultur, som de er en del af.

At børnene har mod, er nysgerrige, kreative og fantasifulde.

At alle børn, i et legende og lærende samspil, stifter bekendtskab med kulturelle og kreative udtryksformer.

At børnene præsenteres og får en forståelse for materialer og redskaber ifm. de skabende processer.

Børnene deltager i forskellige kulturelle arrangementer i løbet af året. Regnskovens årshjul er bygget op omkring de danske traditioner, kristne højtider og værdier, men også traditioner fra andre kulturer inddrages i det pædagogiske arbejde. Kultur skal afspejle det samfund, som børnene er en del af og kommer fra. Derfor vil eksempelvis Halloween også være et emne i løbet af dagen. Halloween fylder meget i Havdrup, hvor beboerforeningen

hvert år arrangere Halloween arrangement for hele Havdrup by. Beboerforeningen låner hvert år Regnskovens legeplads til byens Halloween arrangement.

I Regnskoven ønskes det, at børnene har omsorg, respekt og tolerance over for hinanden og andre – også for dem, der ikke ligner én selv eller gør noget andet end én selv. Vi ønsker at børnene skal lære og opleve, at forskellighed er en styrke (udseende, vaner, kultur, traditioner m.m.) Ved at blive præsenteret for forskellige indtryk og udtryksformer, kan børnene få en bedre indsigt i den verden de vokser op i og er en del af. At få indsigt, være nysgerrig og modig er en del af børnenes dannelsesrejse.

Eks. på forskellige kulturelle oplevelser i Regnskoven:

- at samarbejde med Solrød bibliotek
- at præsentere børnene for teater (se teater i vuggestuen + selv spille teater i børnehaven)
- at præsentere børnene for forskellige kreative materialer
- at præsentere børnene for forskelligt sang og musik og optræde ved alle Regnskovens arrangementer (mest i børnehaven)
- at præsentere børnene for forskelligheden hos mennesker
- at præsentere børnene for de danske traditioner (fødselsdage, fastelavn, påske, Sankt Hans, Halloween og jul) Kultur, æstetik og fællesskab

Effekt: At børnene oplever: - forskellige former for kulturelle arrangementer - forskellige former for kreative aktiviteter. Som noget nyt inden for dette læreplanstema, har vi i 2024 haft et endnu større fokus på brobygningen mellem de store vuggestuebørn og børnehaven. Over hele året er der skabt skruktur og rum for et endnu tættere samarbejde og større sammenhængskraft. Regnskoven er én integreret institution og det er vigtigt, at de voksne ser helhedsorienteret på børnenes tid i Regnskoven. Derfor vil der være arrangementer, hvor de store vuggestuebørn deltager i børnehavens aktiviteter og arrangementer. De voksne i VG går minimum 2 dage om ugen i BH med de ældste vuggestuebørn.

I Regnskoven styrkes overgangen fra VG til BH gennem de ugentlige besøg og deltagelse i diverse arrangementer.

Eks:

Vi fejre årligt Sankt Hans, hvor vuggestuen kommer kørende med en heks i klapvogn over til børnehavens legeplads, hvor den traditionen tro, brændes af på bålet.

Regnskovens fødselsdag. Dette gøres med fælles fødselsdagssang, vores egen Regnskovssang, arrangementet er for både vuggestuen og børnehaven og det foregår ude ved vores fælles flagstang. Vuggestuen og børnehaven.

Kultur, æstetik og fællesskaber indgår i mange af hverdagens rutiner, i de voksenstyrede aktiviteter samt de børneinitierede aktiviteter. Det ligger derfor implicit i meget af det pædagogiske arbejde og i de pædagogiske aktiviteter, som vi tilbyder i Regnskoven. De

voksne i Regnskoven skal derfor følge børnenes spor, give dem ro og tid til fordybelse, understøtte børnenes naturlige fantasi og kreativitet samt have øje for den kultur vi skaber sammen, gennem de forskellige læringsmiljøer vi tilbyder i Regnskovens vuggestue og børnehave.

Fantasi og kreativitet er vigtige for børn, da de stimulerer hjernens udvikling, fremmer problemløsningsevner, udtryksfuldhed, innovation og evnen til at se verden på nye måder. Det hjælper børn med at forstå og håndtere følelser, opbygge selvtillid og socialt samspil. Gennem fantasifulde lege og kreative aktiviteter kan børn udtrykke sig frit, udvikle deres identitet og opleve glæden ved at udforske nye ideer og muligheder. Det bidrager til deres personlige, kognitive og følelsesmæssige vækst og forbereder dem på en fremtid, hvor kreativitet og innovation er værdifulde kompetencer.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

>Skriv her.<

Pædagogiske redskaber og metoder i Dagtilbud Solrød

Nedenfor fremgår de pædagogiske redskaber og metoder, som skal anvendes i det pædagogiske arbejde i Solrød Kommunes dagtilbud.

Rambøll sprogvurdering. Sprogvurdering af alle 3-årige børn.

ALLE MED. Redskab til vurdering af det enkelte barns udvikling inden for de følgende 6 udviklingsområder: sprog, socio-emotionel udvikling, leg, trivsel, hverdagsaktiviteter og sansning/motorik. ALLE MED bruges i forbindelse med alle overgange ved barnets skift fra et pasningstilbud til et andet.

KIDS. Et vurderingsredskab, som bl.a. anvendes i det pædagogiske tilsyn, og som giver anledning til refleksioner og dialog om kvaliteten i den pædagogiske praksis. Alle dagtilbud har adgang/licens til KIDS.

Den gode overgang – Det fælles læringsforløb er til brug for det pædagogiske personale i overgangen mellem dagtilbud og SFO/skole. Med fællesskabet som overordnet tema sigter læringsforløbet efter to overgangsmarkører; 1) en pædagogisk overgangsmarkør i form af læringsforløbets inspirationsmateriale til brug for den skolestartende børnegrupper 2) Barnets konkrete overgangsmarkør i form af et skriveunderlag samt bamsen fra Fri for Mobberi.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Solrød Kommunes politikker, strategier og materialer:

- Medieguide for dagtilbud, 2019: <https://solnettet.solrod.dk/api/documents/10143/data?inline=true>
 - Den fælles kommunale sprogindsats i Solrøds dagtilbud, 2022: <https://solnettet.solrod.dk/documents/18281>
 - Det fælles læringsforløb (den gode overgang), 2020: <https://solnettet.solrod.dk/api/documents/13189/data?inline=true>
- Dannelsesstrategien for børn og unge, 2019: <https://solnettet.solrod.dk/documents/11354>
- KIDS online: www.mit.dpf.dk/kids
 - Rambøll sprogvurdering: <https://mit.hjernenhjertet.dk/Login?room=491>
 - Relationsskema: <https://solnettet.solrod.dk/documents/10128>

Øvrige inspirationskilder:

- Understøttende spørgsmål til at udarbejde den lokale læreplan: https://www.eva.dk/sites/eva/files/2021-03/8348_EVA_SPL_Guide_til_P%C3%A6dagogisk_l%C3%A6replan_Tilg%C3%A6ngelig%20%28002%29.pdf
- EMUs inspirationsmaterialer: <https://emu.dk/dagtilbud/laereplanens-formaal-og-rammer/inspirationsmaterialer>
- EVAs inspirationsmaterialer: <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/styrket-paedagogisk-laereplan>
- Podcastserien BØRNEHØJDE(hvordan læreplanen og det pædagogiske grundlag omsættes i hverdagen): <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/lyt-podcastserien-boernehoejde>
- Dialogkort til læreplanstemaerne: <https://emu.dk/dagtilbud/kommunikation-og-sprog/inspirationsmateriale-om-kommunikation-og-sprog>